

Odborový zväz DREVO, LESY, VODA
Osadná 6
831 03 Bratislava

Konfederácia odborových zväzov SR

Bratislava 25. novembra 2025

Vec

Medzirezortné pripomienkové konanie LP/2025/652

V súvislosti s medzirezortným pripomienkovým konaním LP/2025/652 k návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje Národný park Poloniny (*ďalej len „NP Poloniny“*), jeho zóny a ochranné pásmo, za Odborový zväz DREVO, LESY, VODA predkladáme nasledujúce **zásadné pripomienky**:

1. Zásadná pripomienka

Žiadame stiahnuť materiál z medzirezortného pripomienkového konania a opätovne ho prerokovať v súlade s § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (*ďalej len „ZoOPK“*). Skrátené legislatívne konanie vzhľadom na samotný obsah a predpokladané závažné ekonomické, sociálne a ďalšie vplyvy, nie je odôvodnené.

Odôvodnenie:

Európska komisia ako najvyšší výkonný orgán Európskej únie, ktorý má v mnohých zásadných otázkach rozhodovaciu právomoc, nevyžaduje od Slovenskej republiky dodržanie súčasnej výmery zónovaných národných parkov (*ďalej len „NP“*) a výmeru nestanovuje. Medzi jej požiadavky patrí zachovať vyhlásené stupne ochrany prírody, vyhlásené pralesy a zachovanie lokalít s identifikovaným výskytom hlucháňa hôrneho. **Zonácia sa má uskutočniť v súlade s legislatívou Slovenskej republiky § 19 a 30 ZoOPK, nakoľko sa jedná o národnú sieť chránených území.**

Návrh obsahuje viacero nekorektných údajov a informácií, ktoré preukazujú jeho nedostatočnú kvalitatívnu úroveň, znižujú tak jeho kredibilitu, odbornú úroveň a preukazujú aj nedodržanie platnej legislatívy v súvislosti so zákonom stanoveným procesom pripomienkového konania.

Rozdiely vo veľkosti vlastného územia NP a jednotlivých zón oproti návrhu z roku 2022 nie je možné prezentovať ako vysporiadanie pripomienok predložených v súlade s § 50 ods. 4 ZoOPK a to s odôvodnením, že zo vznesených pripomienok, v tej dobe realizovaného pripomienkového konania a vyhodnotenia pripomienkového konania, takéto zmeny nevyplývajú.

Návrh nariadenia vlády predložený v pripomienkovom konaní LP/2025/652 je nový a zásadne odlišný dokument, ktorý nie je možné z právneho hľadiska považovať za pôvodný dokument a z uvedeného dôvodu je bezpodmienečne nutné celý proces pripomienkovania zopakovať.

V pôvodnom projekte ochrany z roku 2022 je uvedená výmera NP Poloniny 30 548,9402 ha a ochranné pásmo NP tvorí 10 755,4574 ha. Výmery jednotlivých zón nekorešpondujú s návrhom predloženým v roku 2022 nakoľko len v prípade pozemkov v správe LESY SR, š. p., **došlo k bezdôvodnému navýšeniu vlastného územia NP o 2 034,43 ha z ochranného pásma NP.**

V pôvodnom návrhu zonácie NP z roku 2022 (12/2022) bolo navrhnuté delimitovať z Lesopoľnohospodárskeho majetku Ulič, š.p. (*v súčasnosti LESY SR, š. p. OZ Ulič*) do správy NP Poloniny 9 099,97 ha. V novom návrhu LP/2025/652, ktorý je aktuálne v pripomienkovom konaní, je výmera určená na delimitáciu navýšená o 2 034,43 ha viac, pričom sa jedná o hospodárske lesy, ktoré plnia prednostne hospodársku funkciu a vyžadujú aktívny manažment. **V tomto prípade sa nejedná o prírodné lesy a tieto lesy nespĺňajú kritéria vyplývajúce z § 19 ods. 1 ZoOPK a preto neexistujú odborné a právne dôvody na to, aby boli prevedené do vlastného územia NP.**

2. Zásadná pripomienka

Žiadame upraviť rozlohu NP tak, aby zodpovedala požiadavkám ustanoveným v § 19 ods. 1, § 30 ods. 4 písm. a) a b) ZoOPK, kritériám kategórie II podľa IUCN, so zreteľom na podiel bezzásahových území a podmienky, ktoré vyplývajú z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

V súlade s § 19 ods. 1 a 2 ZoOPK sa má jednať o územie prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou najmenej na troch štvrtinách územia národného parku, čo je realizovateľné len za predpokladu, že sa jedná o bezzásahové zóny lokalizované prevažne na pôvodných, antropogénne málo ovplyvnených biotopoch.

Vzhľadom na charakter a stav územia NP Poloniny, ktoré si na udržanie svojho stavu vyžadujú aktívny manažment na veľkej časti územia, je jedinou možnosťou, ako dosiahnuť horeuvedené kritériá, upraviť rozlohu NP spôsobom, aby rozsah bezzásahových území predstavoval minimálne polovicu jeho celkovej rozlohy, ako to predpokladá jedna z podmienok Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky za súčasného splnenia nasledujúcich kritérií:

I. Kapitola 2.3 – Zjednodušiť systém a dodržiavať bezzásahovosť v najvyššom stupni ochrany - Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030 Zelenšie Slovensko, ktorá okrem iného vyžaduje do roku 2030 s cieľom účinnej ochrany prírody prehodnotiť celú sústavu chránených území za účasti všetkých zainteresovaných subjektov, na základe najlepšej praxe, kritérií IUCN a lokálnych potrieb. V prípade NP je ustanovená povinnosť prehodnotenie zabezpečiť najneskôr do roku 2024 a zohľadniť úplnosť a reprezentatívnosť ekosystémov, zachovanie druhov medzinárodného a národného významu a ohrozených druhov a biotopov. Ministerstvo životného prostredia SR má povinnosť posúdiť efektivitu starostlivosti o chránené územia podľa rámca vypracovaného Svetovou komisiou IUCN pre chránené územia a dosiahnuť optimalizáciu systému chránených území.

Programové vyhlásenie vlády SR 2023 – 2027 – Environmentálna politika, časť - Dlhodobé priority, ktorá obsahuje **záväzok prehodnotiť celú sústavu chránených území Slovenskej republiky aj z pohľadu sociálno-ekonomických dopadov na obyvateľov vidieka a ich**

samosprávy a záväzok vlády SR pripraviť novú koncepciu ochrany prírody, ktorá nebude ohrozením, ale príležitosťou pre vidiecke obyvateľstvo, ľudí, ktorí sa starajú o pôdu v krajine a súčasne príležitosťou pre ekologický rozmer turizmu.

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý obsahuje záväzok vypracovať komplexnú analýzu a návrh nového modelu fungovania a financovania chránených území, prioritne NP s termínom splnenia – štvrtý štvrťrok 2022 a prehodnotiť chránené územia. Cieľom prehodnotenia chránených území je zjednodušiť, zjednotiť a sprehľadniť národnú sústavu chránených území, aj vo vzťahu k územiám NATURA 2000 prostredníctvom návrhov zonácií NP, vrátane spôsobu efektívneho finančného mechanizmu pre kompenzácie súkromným vlastníkom pozemkov, vrátane výkupov pozemkov spôsobom, aby sa dosiahol rozsah bezzásahového územia na území NP resp. prírodného parku 50% s termínom – štvrtý štvrťrok 2023. Tento proces má následne pokračovať až do roku 2030 mimo rámec Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, kedy sa má dosiahnuť podiel bezzásahových území na 75% rozlohy NP.

Príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu Rady, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Slovenska (Brusel 6. mája 2025, Generálny sekretariát Rady, Č. dok. Kom.: COM(2025) 175).

II. Viaceré existujúce NP na území Slovenskej republiky nespĺňajú zákonom stanovené podmienky vyplývajúce z § 19 ods. 1 a 2 a § 30 ods. 4 písm. a) a b) ZoOPK, podľa ktorého NP predstavuje rozsiahle územie prevažne s ekosystémami nezmenenými, alebo podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou najmenej na troch štvrtinách územia NP.

Platná právna úprava jednoznačne ustanovuje, že **zonácia nie je samoučelná**, ale má slúžiť ako prostriedok na dosiahnutie cieľa ochrany NP, ktorým je nerušený priebeh prírodných procesov na najmenej 75% jeho rozlohy. Zóny A a B musia spolu pokrývať minimálne 75% územia, keďže práve tie sú určené na nerušený priebeh prírodných procesov (zóna A) a na obnovu prírody blízkych stavov (zóna B).

V návrhu zonácie NP Poloniny však absentuje **odborné a právne zdôvodnenie**, prečo sa od zákonného štandardu odchyľuje. Zóna A zaberá iba 8,61 % územia NP, čo je výrazne pod zákonom požadovanou hranicou 50%. Takáto odchýlka nie je odôvodnená žiadnou ekologickou, krajinnoekologickou, územnoplánovacou alebo inou odbornou analýzou. Absentuje identifikácia objektívnych limitov, ktoré by bránili dosiahnutiu vyššieho podielu prirodzených ekosystémov, pričom sa jedná o nevyhnutnú podmienku akejkolvek výnimky zo štandardu.

V návrhu absentuje odôvodnenie, z akého dôvodu nebola zrealizovaná úprava rozlohy NP, nakoľko pri navrhovanej rozlohe, táto nemá potenciál dosiahnuť limity, ktoré sú uvedené v § 19 ods. 1 a 2 a § 30 ods. 4 písm. a) a b) ZoOPK.

Na základe uvedených skutočností je odôvodnený záver, že návrh zonácie v podobe, v akej je predložený v rámci medzirezortného pripomienkového konania, **nedosahuje cieľ definovaný s odkazom na § 19 ods. 2 ZoOPK**. Cieľom je zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov **najmenej na troch štvrtinách územia NP**, pričom predmetné ustanovenie neobsahuje tzv. zmäčujúcu formuláciu. **Z uvedeného dôvodu sa jedná o zásadný nesúlad medzi účelom NP podľa platnej právnej úpravy a navrhovaným územným režimom, ktorý tento účel nezabezpečuje a nerealizuje. Navrhovaný spôsob zonácie negarantuje ochranu prírodných procesov na najmenej troch štvrtinách rozlohy územia, čím je v rozpore s § 19 ods. 2 ZoOPK.**

Aj v prípade aktuálne posudzovaného návrhu zonácie NP Poloniny sa jedná o pokračovanie nezákonnej praxe, ktorá sa uplatnila aj v prípade zonácie NP Veľká Fatra,

NP Slovenský kras, NP Muránska planina. Vo vymenovaných NP nebol dodržaný minimálny rozsah zóny A, pričom aj v týchto prípadoch absentovalo relevantné zdôvodnenie výnimky, ktoré by opodstatňovalo odklon od zákonnej normy. V dôsledku tohto procesu dochádza k **systematickému obchádzaniu zákona**, keď sa výnimka z uplatnenia výnimočného inštitútu v aplikačnej praxi využíva ako bežný štandard, čo **koliduje so zásadou právnej istoty a zákonnosti verejnej moci, ktorá je ustanovená v Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR**.

Na základe uvedených skutočností je dostatočne odôvodnené konštatovanie, že návrh zonácie NP Poloniny je vypracovaný v rozpore s platnou právnou úpravou a v prípadoch, v ktorých došlo k využitiu tzv. zmäčkových formulácií platnej legislatívy, absentuje odborná analýza odôvodňujúca zvolený postup.

Z dôvodu absentovania komplexných odborných analýz, aktualizovaných dát, verifikovateľných a detailných mapovacích a hodnotiacich podkladov, predstavuje tento návrh Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny, jeho zóny a ochranné pásmo, len administratívnu úpravu bez zmeny environmentálneho stavu územia, na základe ktorej bude prevedená veľká rozloha lesov z LESY SR, š.p. na iný štátny subjekt Správu NP Poloniny, pri ktorom však nie je predstavený model financovania, ktorý bude mať výrazný vplyv na verejné financie a štátny rozpočet z titulu ďalších požiadaviek na financovanie NP. Už teraz náklady na financovanie správ NP pre rok 2025 predstavujú spolu 25 880 889 Eur, z toho z Environmentálneho fondu 25 592 610 € a 288 279 € z kapitoly Ministerstva životného prostredia SR.

III. Uznesenie Rady NP Poloniny z 9 zasadnutia rady 14.10.2025, na ktorom sa Rada NP v súvislosti so zonáciou NP uzniesla, že odôvodneným riešením je zníženie výmery NP spôsobom, aby bola zachovaná ochrana prírody, pri súčasnom zachovaní zamestnanosti a ekonomickej udržateľnosti LESY SR, š.p. OZ Ulič, čo v prípade predloženého návrhu nie je možné zabezpečiť.

3. Zásadná pripomienka

Žiadame prepracovať a zrealizovať analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy, zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu, nakoľko obsahuje nekorektné údaje a prepočty predpokladaných nákladov.

Odôvodnenie:

V doložke vybraných vplyvov (bod 10) je uvedené, že náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania pre štátne subjekty nebude uplatňovaná a z uvedeného dôvodu nie je inkorporovaná do analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, zamestnanosť, zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie predmetného návrhu, pričom delimitácia 15 zamestnancov LESY SR bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Kvantifikácia finančných prostriedkov na mzdové náklady v roku 2026 má podľa predloženej analýzy predstavovať 380 095,80 Eur. V ďalších rokoch 2027, 2028 a 2029 je predikovaná výška mzdových nákladov 506 794,4 Eur ročne.

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu v bodoch 2.1.1 a 2.2.4 nereflektuje stav, ku ktorému reálne dôjde v prípade schválenia Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny, jeho zóny a ochranné pásmo a to, že súčasťou delimitácie bude 19 robotníkov a 29 technicko-hospodárskych zamestnancov. Reálna kvantifikácia potrebných finančných prostriedkov na mzdové náklady v roku 2026 bude predstavovať 770 184 Eur. V ďalších rokoch 2027, 2028 a 2029 ročne vo výške 1 587 408 Eur.

4. Zásadná pripomienka

V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu absentuje vyčíslenie predpokladaných finančných nákladov súvisiacich s náhradou za obmedzenie bežného obhospodarovania pre Správu NP Poloniny na roky 2026 – 2029.

Odôvodnenie:

LESY SR, š. p., v rámci pripomienkového konania k zonácii NP s odkazom na § 50 ZoOPK uplatnili pripomienku s požiadavkou na doplnenie výšky predpokladanej ujmy pre štátneho správcu pozemkov. V súlade s § 61e a § 104i ods. 6 ZoOPK je aj Správa NP ako štátny správca pozemkov oprávneným subjektom na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania. Táto pripomienka bola vyhodnotená ako akceptovaná, pričom bolo deklarované, že projekt ochrany bude doplnený o výšku predpokladanej ujmy aj pre štátnych správcov pozemkov, vrátane popisu spôsobu a metodiky výpočtu. Súčasťou dokumentu boli konkrétne hodnoty pre jednotlivých obhospodarovateľov, pričom **ročná bilancia náhrad pre štátne subjekty sumu 1 194 950 Eur**. V doložke vplyvov na rozpočet verejnej správy, predloženej do medzirezortného pripomienkového konania je uvedené, že výška náhrady pre štátne subjekty nebola vyčíslená z dôvodu, že uvedený subjekt si náhradu nebude uplatňovať. **Tento postup je v rozpore s vyhodnotením pripomienky a predstavuje riziko pre transparentnosť a správnosť plánovania verejných výdavkov.**

Na základe skúsenosti z aplikačnej praxe je preukázateľne, že v prípade NP TANAP a PIENAP napriek tomu, že pôvodne deklarovali, že si náhradu nebudú uplatňovať nebudú, následne bola požadovaná. **Z uvedeného dôvodu je relevantná požiadavka, aby bol výpočet predpokladanej ujmy pre štátne subjekty zapracovaný do návrhu, nakoľko oprávnene predložená dodatočná požiadavka môže závažným spôsobom ovplyvniť štátny rozpočet.** Zosúladenie doložky vplyvov na rozpočet verejnej správy je z uvedeného dôvodu nutné bezpodmienečne nutné dopracovať a zrealizovať.

5. Zásadná pripomienka

Žiadame vyčíslieť finančnú náhradu na zóne C, ktorá vznikne z rozdielu medzi bežným obhospodarovaním a obmedzeniami z dôvodu ochrany prírody. V predloženej podobe je doložka vplyvov Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu neúplná a reálne náklady obsahujú nekorektné údaje pre posúdenie celkového návrhu a jeho dopadu na verejné financie.

Odôvodnenie:

Vo všeobecnosti výška poskytnutej finančnej náhrady súvisí s výmerou pozemkov, na ktorých dôjde k obmedzeniu bežného obhospodarovania a s počtom vlastníkov a správcov pozemkov, ktorí zažiadajú o jej vyplatenie podľa § 61e ZoOPK.

Predpokladaná výška finančnej náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pre neštátnych vlastníkov lesných pozemkov v navrhovanej zóne A, B je súčasťou návrhu.

Do predpokladanej výšky finančnej náhrady nie je zahrnutá zóna C s uvedením výmery, ako v prípade zón A a B. Aj v tomto prípade vzniká zákonný nárok na finančnú náhradu na základe obmedzení z dôvodu ochrany prírody, ktoré sú zapracované do Plánu starostlivosti o les. Na

území NP sa bude vykonávať hospodárenie výlučne prírode blízkym spôsobom, ktoré je spojené so zvýšenými nákladmi na lesohospodársku činnosť.

6. Zásadná pripomienka

Žiadame upraviť výmery jednotlivých zón tak, aby zodpovedali prirodzenosti porastov podľa metodiky „Mapovania prírodných lesov v Poloninách a Vihorlate“ vytvorenej NLC Zvolen v spolupráci so ŠOP SR Banská Bystrica.

Odôvodnenie:

Pri vymedzovaní výmery zón A, B, C a D v druhom až piatom stupni ochrany nebola predkladateľom návrhu zohľadnená zachovalosť biotopov, intenzita lesníckeho a poľnohospodárskeho využívania a rozpracovania. Stav lesných porastov a drevinová štruktúra je značne pozmenená (v zóne C a D sa nachádza značné zastúpenie dreviny dub červený a duglaska tisolistá, ktoré predstavujú nepôvodné dreviny).

7. Zásadná pripomienka

Žiadame opraviť nesprávne uvádzané názvoslovie katastrálneho územia – „Katastrálne územie Smolník“ vo viacerých častiach návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny.

Odôvodnenie:

Vo viacerých častiach návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny je uvádzaná identifikácia – „Katastrálne územie Smolník“. **Takéto katastrálne územie sa nenachádza v okrese Snina, ale v okrese Gelnica – 856851. Správne označenie, ktoré má byť v návrhu uvedené je, „Katastrálne územie Smolník nad Cirochou (856835).**

8. Zásadná pripomienka

V súvislosti s predloženým návrhom Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny je konštatované, že predmetom ochrany NP sú prirodzené procesy a prirodzený vývoj prírodných lesných spoločenstiev, ktoré sa nachádzajú na území NP, čo sa nezakladá na pravde a realita je v rozpore s uvádzaným tvrdením, ktoré je zavádzajúce.

Odôvodnenie:

V prípade identifikácie územia, na ktorom má byť vyhlásený NP Poloniny sa jedná o lesy, ktoré boli v minulosti hospodársky využívané a teda prirodzený vývoj bol ovplyvnený resp. úplne vylúčený dôsledkami ľudskej činnosti. Prirodzené lesy a pralesovité zvyšky sa nachádzajú len na nepatrnej výmere. Definícia predmetu ochrany je tak v rozpore so zoznamom biotopov európskeho významu, biotopov národného významu a biotopmi druhov rastlín a živočíchov, či už európskeho alebo národného významu.

9. Zásadná pripomienka

Žiadame zosúladiť jednotlivé časti materiálu (Prehľad zmeny stupňov ochrany - porovnanie súčasných stupňov ochrany v existujúcom NP Poloniny so stupňami po vyhlásení NP a Doložka vybraných vplyvov), ktorý je súčasťou návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny z dôvodu, že si navzájom odporujú alebo obsahujú nekorektné výpočty.

Odôvodnenie:

V Dôvodovej správe – osobitná časť (Prehľad zmeny stupňov ochrany - porovnanie súčasných stupňov ochrany v existujúcom NP Poloniny so stupňami po vyhlásení NP) sú v tabuľke uvedené výmery vlastného územia NP a výmery v jednotlivých stupňoch ochrany (2 až 5 stupeň ochrany), ochranného pásma a druhého stupňa ochrany – stav pred účinnosťou nariadenia vlády a stav po účinnosti nariadenia vlády. Výmera 5. stupňa ochrany pred účinnosťou nariadenia vlády nekorešponduje s informáciami v dokumente „Doložka vybraných vplyvov“ str. 1 bod 3 – „**Cieľom je aj plnenie medzinárodných kritérií pre národné parky, ako aj cieľov EÚ, a to, zvýšenie podielu bezzásahových území. Návrh zonácie približuje NP Poloniny k naplneniu týchto kritérií. Zo súčasných 3 066,3618 ha v piatom stupni ochrany (podiel 9,79 % výmery NP) bude po schválení materiálu 5 201,1038 ha (16,73 %), čo predstavuje nárast približne o 6,94 %.**“

Uvedený výpočet nárastu je matematicky nesprávne vypočítaný. Nárast výmery z 2656, 3334 ha na 5201,1038 ha predstavuje v percentuálnom vyjadrení nárast o 95,80% resp. zvýšenie výmery území s piatym stupňom ochrany predstavuje nárast z 8,61 % celej výmery vlastného územia národného parku na 16,73 % celej výmery vlastného územia národného parku, t.z. nárast o 8,12 percentuálnych bodov.

10. Zásadná pripomienka

Žiadame vyčíslieť reálny výpadok daňových príjmov pre samosprávy na území NP Poloniny.

Odôvodnenie:

V doložke vybraných vplyvov v časti Vplyvy na rozpočet verejnej správy, v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov je uvedené, že **navrhovaná zonácia nebude mať vplyv na rozpočet obcí. Uvedený záver je nesprávny a zavádzajúci z dôvodu**, že v roku 2022 v súvislosti s prvou delimitáciou štátnych pozemkov na Správu NP Poloniny došlo k prekategORIZOVANIU lesov na tomto území na lesy osobitného určenia, z pôvodných hospodárskych lesov. Už v tom období došlo k výraznému ročnému výpadku daní napr. v prípade obce Nová Sedlica 16 500 Eur, Zboj 20 000 Eur. V dôsledku schválenia Projektu starostlivosti NP Poloniny bude ďalšie prekategORIZOVANIE lesov s následným dopadom na zníženie príjmu samospráv v tomto regióne. **Výpadok daní predstavuje pre obce vážne ohrozenie výkonu kompetencií.** Zníženie kvality poskytovania služieb samosprávy bude mať za následok ďalší diskomfort nielen pre obyvateľov jednotlivých obcí, ale aj návštevníkov NP. Pokračovanie vyľudňovania obcí tým nadobudne na intenzite a potenciálnym záujemcom o návštevu NP nebudú môcť obce vytvárať potrebám zodpovedajúce podmienky pre pobyt a turizmus.

Názov k.ú.	Názov obce	Daň z nehnuteľností 2024 NP Poloniny v €/rok	Predpokladané zníženie dane v roku 2025 resp. po schválení PŠoL s titulu vyhlásenia lesov osobitného určenia (€/rok)	Zvyšné lesné pozemky vo vlastníctve LESOV SR, po zonácii by mali prejsť pod S NP Poloniny v €/rok	Celkový výpadok daní z nehnuteľností pre obce s titulom vyhlásenia lesov osobitného určenia v horizonte 5-7 rokov €/rok
Hostovice	Hostovice	1902,58		881,05	2783,63
Kalná Rostoka	Kalná Rostoka	1412,44		1937,36	3349,80
Klenová	Klenová		331,5	1171,43	1171,43
Kolbasov	Kolbasov	1,34		2915,06	3246,56
Nová Sedlica	Nová Sedlica	11782,4	25405,8	2218,74	27624,54
Osadné	Osadné	717,84		895,45	1613,29
Ostrožnica	Stakčín			1639,51	1639,51
Pčoliné	Pčoliné			286,69	286,69
Príslup	Príslup	14,5		0,83	0,83
Runina	Runina		1956,24		1956,24
Ruská Volová	Ruská Volová			2901,88	2901,88
Ruské	Stakčín		153,72	794,59	948,31
Ruský Potok	Ruský Potok	1259,33	924,2	527,28	1786,61
Stakčinská Rostoka	Stakčinská Rostoka	4668,76	396,98	1315,59	5984,35
Stakčín	Stakčín	6272,58		2361,62	8634,20
Starina nad Cirochou	Stakčín			1292,93	1292,93
Smolník nad Cirochou	Stakčín			1,07	1,07
Veľká Poľana	Stakčín			145,79	145,79
Topoľa	Topoľa		55,3	5419,68	5474,98
Ulič	Ulič	331,61	295,85	1219,76	1551,37
Uličské Krivé	Uličské Krivé	3584,84	2123,56	1404,22	4989,06
Zboj	Zboj	13898,99	12856,5	1415,70	15314,69
Zvala	Stakčín			6,40	6,40
SPOLU		45847,21	44499,65	30752,61	92704,14

Počas roku 2023 došlo k zmene Všeobecného záväzného nariadenia v obciach, resp máme podať nové daňové priznanie - preto je tam rozdielna cena oproti roku 2024

Ministerstvo financií SR, z dôvodu významnému vplyvu zmeny prijatej na základe rozhodnutia štátu, v dôsledku ktorej dôjde k reálnemu výpadku príjmov samospráv, sa bude musieť zaoberať riešením problému, ktorý vznikne v prípade schválenia návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlási NP Poloniny v predloženej podobe.

11. Zásadná pripomienka

Žiadame, aby bol vplyv na rozpočet obcí kvantifikovaný v predkladanej Doložke vybraných vplyvov.

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s poznámkou uvedenou v návrhu, že „Vzhľadom na predpokladané prekategORIZOVANIE hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia budú mať obce dotknuté zonáciou NP „výpadok na daniach z pozemkov“, ktorý však už bol kvantifikovaný pri novele zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podrobnosti sú uvedené v časti 2.2.4. Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu.“

Tvrdenie, že bol výpadok na daniach z príjmov kvantifikovaný pri novele zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení neznamena, že predkladaný návrh nebude mať ekonomický vplyv na hospodárenie dotknutých obcí. Vplyv na rozpočet obcí bude negatívny. Z uvedeného dôvodu, by mal byť kvantifikovaný aj v predkladanej Doložke vybraných vplyvov. V opačnom prípade sú tvrdenia, ktoré sú v Doložke vybraných vplyvov zavádzajúce a nevytvárajú reálny obraz o dopadoch návrhu zonácie na samosprávy.

V tejto súvislosti je podstatné, že neexistuje nárok na kompenzáciu výpadku daní z nehnuteľností z prostriedkov Environmentálneho fondu. Je preto potrebné vyčíslíť negatívny dopad zonácie a zároveň zapracovať mechanizmus náhrady výpadku daní z nehnuteľností obciam priamo do celkového materiálu zonácie.

Doložka vplyvov k novele zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení síce predpokladala nový mechanizmus, z ktorého by bolo možné sanovať výpadok príjmov obcí na dani z nehnuteľností, jedná sa však o financie **nenárokovateľné**, ktoré sa poskytujú na základe žiadosti, ktorej schválenie môže byť posúdené s rôznym výsledkom, vrátane zamietnutia z rôznych dôvodov (*formálne chyby, krátka lehota na predloženie žiadosti, nevyhlásenie výzvy na predkladanie žiadosti z dôvodu konsolidácie alebo iných dôvodov, napr. z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v Environmentálnom fonde a podobne*).

Ďalej poukazujeme na to, že **financie z Environmentálneho fondu sú účelovo viazané, takže obec ich nemôže použiť na financovanie aktivít tak ako to bolo pri príjme z daní z nehnuteľností. Upozorňujeme na fakt, že výzva z Environmentálneho fondu nemusí byť relevantná pre konkrétnu obec resp. pre viacero obcí v regióne alebo všetky obce dotknuté výpadkom príjmov z dane z nehnuteľností.**

S výpadkom príjmov obcí z dane z nehnuteľností sa uvažuje pre roky 2028 a 2029, pričom k reálnemu výpadku dôjde už v roku 2027. Za predpokladu, že delimitácia pozemkov sa uskutoční v roku 2026, podať daňové priznanie k dani z nehnuteľností za predchádzajúci rok je potrebné do 31. 01. 2027 a v roku 2027 po obdržaní rozhodnutia o vyrubení dane je potrebné túto aj uhradiť. Z uvedeného dôvodu dôjde k výpadku dane z nehnuteľností už v roku 2027 s čím návrh

zonácie vôbec nepočíta. Návrh neuvažuje ani s možným navýšením miestnych daní a poplatkov (výpadok príjmov obcí z daní fyzických osôb vplyvom konsolidácie, zvyšovanie poplatkov za skládkovanie, nárast nákladov, zvyšovanie minimálnej mzdy, inflácia na úrovni a podobne), nakoľko vychádzal z existujúcich všeobecne záväzných nariadení.

12. Zásadná pripomienka

Žiadame aby Doložka vybraných vplyvov – Analýza sociálnych vplyvov bolo dopracovaná o dopady na zamestnanosť, sociálne dopady a dopady na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie:

Doložka vybraných vplyvov absolútne nezohľadňuje fakt, že zonácia bude mať zásadný vplyv na poľnohospodársku činnosť a pridruženú drevársku výrobu, ktoré sú súčasťou aktivít LESY SR, š.p. OZ Ulič. Obzvlášť je potrebné zaoberať sa živočíšnou výrobou, ktorá je prioritne zameraná na produkciu mlieka a z dôvodu dlhodobej stratovosti bola dotovaná z príjmov z lesohospodárskej činnosti na lesných pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré by mali prejsť z dôvodu zonácie do správy Správy NP Poloniny, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia.

LESY SR, š.p. v súvislosti s predpokladanou zonáciou a s tým súvisiacou stratou lesných pozemkov nedokáže sanovať stratové činnosti. **V tejto súvislosti je podstatným aj fakt, že v prípade živočíšnej výroby sa jedná o šľachtiteľský chov slovenského strakatého dobytká a obmedzenia v dôsledku zonácie budú mať vplyv aj na zachovanie šľachtiteľského chovu a skvalitnenie národného plemena hovädzieho dobytká.**

Doložka vybraných vplyvov absolútne nereflektuje možnú situáciu v prípade, že Správa NP Poloniny nebude schopná vytvoriť podmienky pre zamestnávanie zamestnancov delimitovaných zamestnancov vzhľadom na ich doterajšie pracovné zaradenie, vzdelanostnú štruktúru, profesionálnu prax a pracovné zručnosti, vzhľadom na odlišné zameranie činnosti LESY SR, š.p. OZ Ulič.

Dôležitým faktom je aj naviazanosť ďalších pracovných príležitostí v privátnej sfére – samostatne zárobkovo činné osoby a právnické osoby, ktoré podnikajú v lesnom hospodárstve v tomto regióne a ich počet je odhadovaný na 50 -70 subjektov.

13. Zásadná pripomienka

Žiadame okrem prehodnotenia návrhu Nariadenia vlády SR, ktorým sa vyhlasuje NP Poloniny v súvislosti so zonáciou, aj o zohľadnenie Projektu ochrany NP Poloniny a Programu starostlivosti o NP Poloniny v súvislosti s predloženým návrhom v rámci Doložky vybraných vplyvov.

Odôvodnenie:

Podľa súčasného stavu NP Poloniny podľa kategorizácie IUCN, NP Poloniny nespĺňa kritériá NP. V Projekte ochrany a Programe starostlivosti je zapracované znenie – „NP Poloniny je podľa údajov predložených v roku 2025 Európskej environmentálnej agentúre (EEA) v rámci spoločnej databázy chránených území (CDDA) hodnotený v súčasnosti v kategórii V – chránená krajina“. **Z uvedeného musí byť pre predkladateľa predmetného návrhu Nariadenia vlády SR jasné, že existuje evidentný rozpor medzi kategorizáciou IUCN a faktickým stavom NP Poloniny.**

Na Projekt ochrany NP Poloniny je naviazaný Plán starostlivosti o NP Poloniny na roky 2026 – 2035, ktorý je aktuálne súčasťou legislatívneho procesu. V prípade jeho schválenia je potrebné zohľadniť nárast potreby ďalších dodatočných finančných zdrojov určených pre správu NP Poloniny. **V návrhu je uvedená suma 50 237 261 Eur, ktorá nie je správna, nakoľko po prepočítaní všetkých položiek na roky 2026 – 2035 táto suma predstavuje 53 314 270 Eur a rozdiel v prepočtoch predstavuje sumu 3 077 009 Eur.**

V období náročnej konsolidácie verejných financií je ťažko predstaviteľné, že LESY SR, š.p. OZ Ulič pôjde do likvidácie a za predpokladu, že vláda SR schváli Projekt ochrany NP Poloniny a Program starostlivosti o NP Poloniny na roky 2026 – 2035 s tým, **že už v roku 2026 Správa NP Poloniny bude požadovať na realizáciu činnosti v súlade s týmto plánom 7 531 185 Eur**, pričom súčasťou tejto sumy nie sú finančné prostriedky na úhradu bežných nákladov a osobné náklady, vrátane mzdových nákladov.

14. Všeobecná pripomienka

Odporúčame požiadať Útvar hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR o posúdenie Projektu ochrany NP Poloniny.

Odôvodnenie:

Nakoľko dokument Projekt ochrany o NP Poloniny a Program starostlivosti o NP Poloniny na roky 2026 - 2035 bude mať významné sociálne a ekonomické dopady, odporúčame posúdenie Útvárom hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR, nakoľko je gestorom metodiky revízie výdavkov a zabezpečuje štandardizáciu výstupov, ktoré hodnotia efektívnosť verejných výdavkov z pozície jednotlivých ministerstiev.

15. Všeobecná pripomienka

Vzhľadom na závažnosť o rozsah predkladaných pripomienok odporúčame zaoberať sa alternatívnymi riešeniami zonácie NP Poloniny.

Odôvodnenie:

Okrem navrhovanej zonácie neexistuje alternatívne riešenie. Tzv. „nulový variant“ nepredstavuje alternatívne riešenie, ale zachovanie súčasného stavu. Vzhľadom na závažnosť, rozsah a dopady pripravovaného návrhu by mali byť pripravené aj alternatívne návrhy riešenia zonácie NP Poloniny s odôvodnením vhodnosti a výhodnosti jednotlivých alternatív, ktoré navrhovali obhospodarovatelia, vlastníci pozemkov, samospráva a ďalšie dotknuté subjekty, avšak tieto boli en bloc zamietnuté.